

Rod trpný

Mgr. Martin Burant

Nyní se ještě podíváme jednou na rod trpný a jeho tvoření.

Pokud jste si nalepili/přepsali tabulku do sešitu, tvoření v ní máte napsané. Rod trpný se dá vytvořit opisným tvarem trpným a zvratnou podobou slovesa. Společně s Vámi se na tyto metody podívám. Jdeme na to. 😊

Opisný tvar trpný

- Skládá se z **pomocného slovesa být** (může se různě skloňovat) + **příčestí trpného**. Příčestí trpné Vám nic neříká, proto máte zde tabulku, kde vidíte, že se tvary sloves v činném a trpném rodě od sebe liší.

Příčestí	Jednotné číslo			Množné číslo		
	Mužský rod	Ženský rod	Střední rod	Mužský rod životný	Mužský rod neživotný & ženský rod	Střední rod
činné	bil dělal	bila dělala	bilo dělalo	bili dělali	bily dělaly	bila dělala
trpné	bit dělán	bita dělána	bito děláno	biti děláni	bity dělány	bita dělána

Je tedy rozdíl, když napíšete tyto dvě věty:

Hrady **postavili** lidé.

Hrady **byly postaveny** lidmi.

První příklad je v rodě činném, ale druhý se už změnil na trpný, protože jsme přidali tvar slovesa být + upravili sloveso.

Zkuste si sami vytvořit z rodu činného rod trpný. Můžete změnit slovosled věty.

Zemědělci zasázeli sadbu.

Správně je to:

Sadba byla zasázena zemědělci.

Zvratná podoba slovesa

- Je vyjádřen pouze **3. os. rodu činného + zájmenem se.**
- Tady k tomu Vám toho moc psát nebudu, jde o to, že zájmenem se můžete vyjádřit i rod činný (Jana se češe.), ale i rod trpný (Domy se postavily.). Jde o to, že ta osoba, co něco dělá, stojí ve funkci podmětu, u trpného rodu nestojí.